

**Шығыс Қазақстан облысы білім басқармасы «Өскемен қаласы әкімдігінің
«Ақ бота» балабақша-бөбекжайы» ҚМҚК**

**2023-2024 оқу жылына арналған педагог-психологтың
аналитикалық есебі.**

Педагог-психолог: Касымканова Э.А

Өскемен қаласы 2023 жыл

«Ақ бота» бала бақша-бөбекжайының психологиялық қызметі.

«Ақ бота» бала бақша-бөбекжайының психологиялық қызметінің басты мақсаты – балалардың психологиялық денсаулығын сақтау және нығайту. Балалардың дамуында толыққанды және жан-жақты психологиялық-педагогикалық жағдай жасау, балалардың психикалық хал-ахуалын сақтау және одан әрі дамыту болып табылады. Барлық жұмыс жасайтын топтар саны – 6, оның ішінде: кіші топтар «Жауқазын» және «Айшуақ», ортаңғы топтар – «Балақан» және «Бәйшешек», ересек топтар – «Ақ қанат» және «Ақ көгершін».

Психологиялық қызмет жұмысының негізгі бағыттары

Психоадаптация:

Мақсаты: тұлғаның жаңа ортаға бейімделуіне көмектесу – балабақшаға алғаш келген баланың жаңа ортаға үйренуі, күн тәртібіне бейімделу, сонымен қатар ата-анасына балабақша өмірін таныстыра отырып, психологиялық көмек беру.

Психологиялық диагностика:

Мақсаты: тұлғаның жеке және жас ерекшелігін, тұлғааралық өзара әрекет ерекшеліктерін зерттеу. Әрбір балаға психологиялық-педагогикалық мінездеме жасау.

Психикалық түзету және дамыту:

Мақсаты: тұлғаның психологиялық және тұлғалық дамуындағы ауытқуларды болдырмау, жалпы оқу дағдысы мен біліктілікті дамыту.

Психикалық түзетудегі ағарту жұмыстары:

Мақсаты: тұлғаның психологиялық және тұлғалық дамуында кездесетін сәтсіздіктерге ескерту жасау. Бұл – балалармен, ата-аналармен, педагогтармен және ұжымның барлық мүшелерімен алдын-ала жүргізілетін жұмыс түрі.

Психологиялық кеңес:

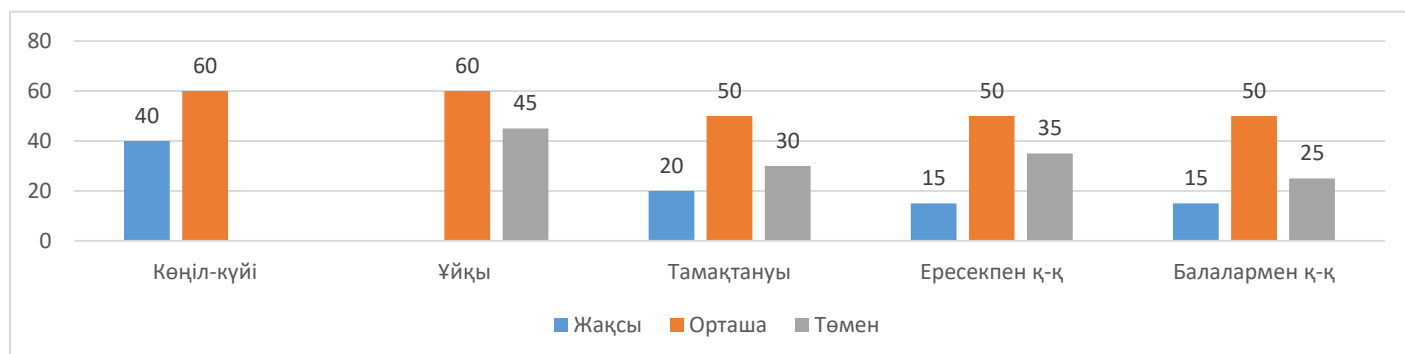
Мақсаты: педагогикалық үрдіске қатысушыларға мәселелерді шешуге көмектесу.

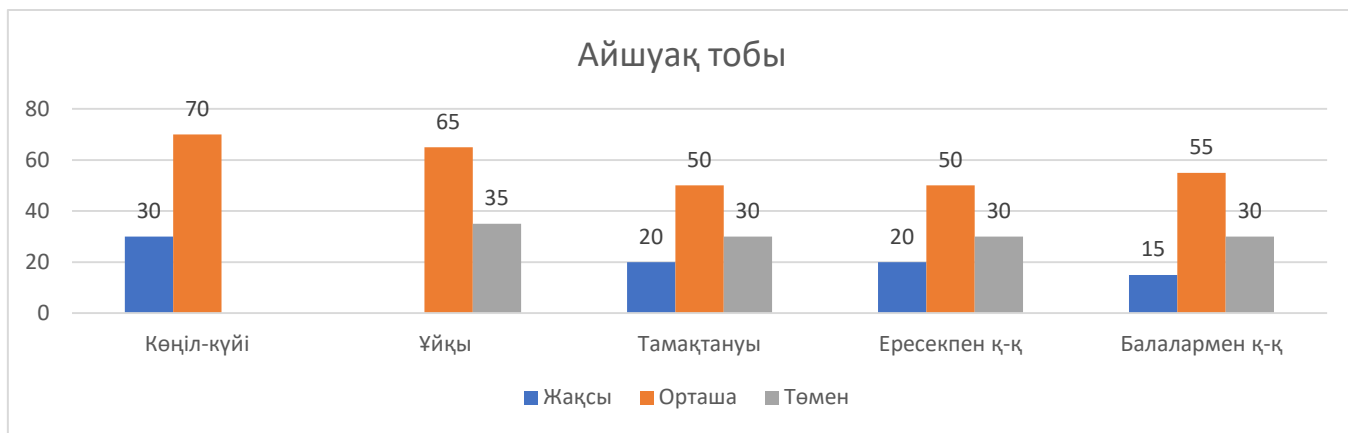
Психологиялық білімді көтеру:

Оқу жылының барысында балалардың ата-аналарымен толығырақ танысу мақсатында әңгімелесу, сауалнама өткізілді. Балалардың бейімделу кезеңінде психопрофилактикалық, психодиагностикалық жұмыстар жүргізілді. «Баланы балабақшаға бейімдеу жолдары» туралы ата-аналар жиналысы өткізіліп, кеңес, ұсыныстар берілді.

2023 - оқу жылының қыркүйек-қазан айларында «Айшуақ» және «Жауқазын» кіші топ балалардың бейімделуі және дамуы бақыланды. Бақылау барысында баланың ұйқысы, тәбеті, жалпы эмоционалдық күйі, персоналды қарым-қатынас бойынша бағаланды. Балалардың балабақшаға психологиялық бейімделуінің деңгейі жақсы динамиканы көрсетті.

«Жауқазын» кіші топ

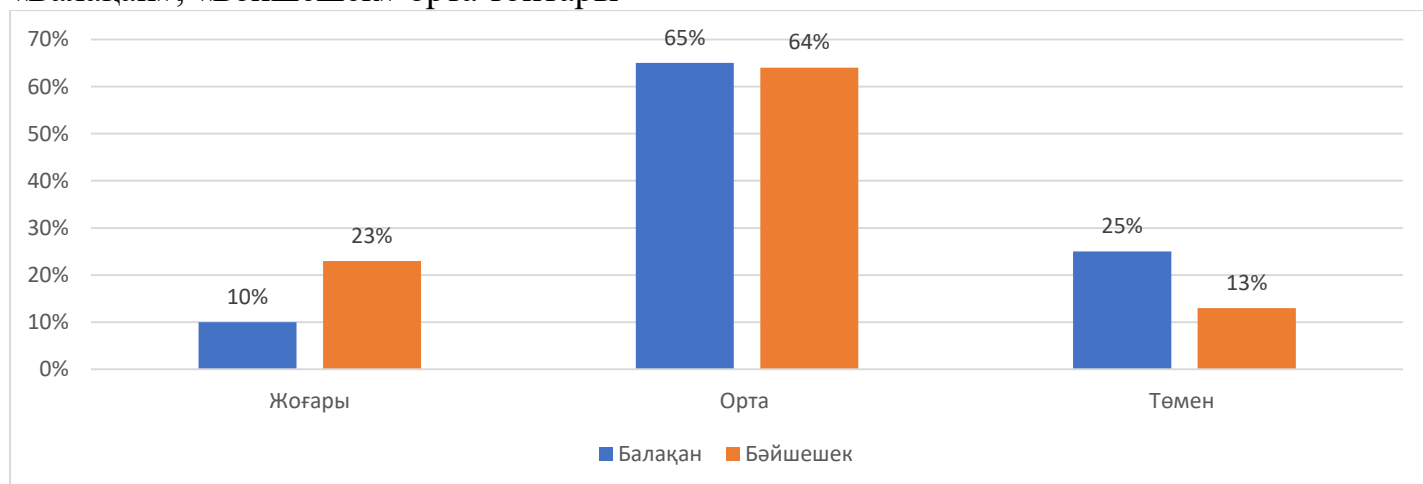

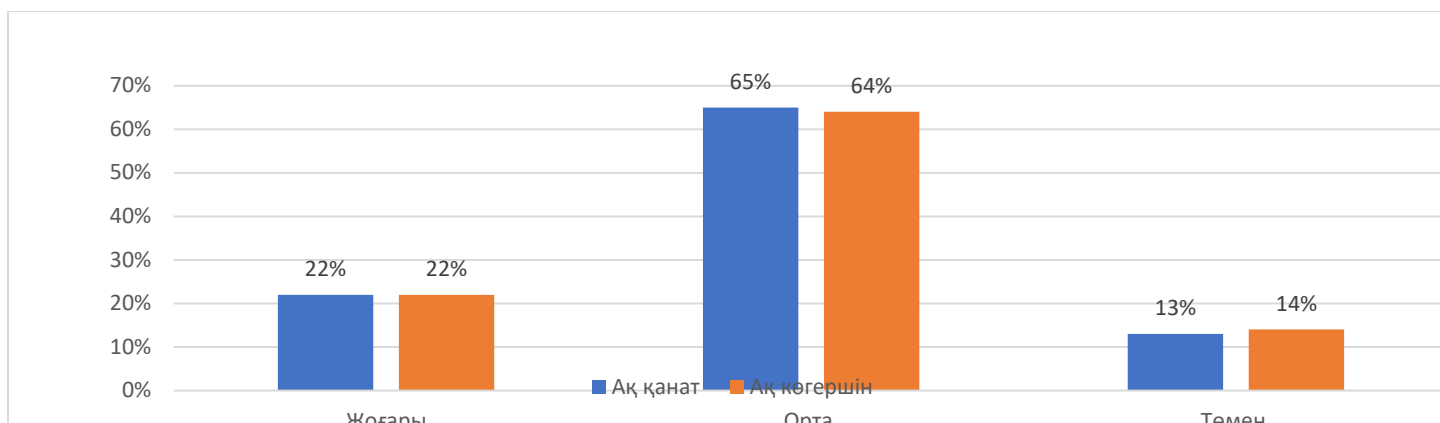
Балабақшаның ортаңғы және ересек топтар балаларының танымдық қабілеттерін (есте сақтау, ойлау, зейін, қабылдау, қиял) анықтау мақсатында Н.Н.Павлов пен Л.Г.Руденконың «Балабақшадағы экспресс-диагностика» атты әдістемесі жүргізілді. Ортаңғы «Балақан», «Бәйшешек» топ балаларымен аталған әдістеме бойынша («Ретімен орналастыр», «Үлкен, кіші затты ата», «Артық затты тап», «Есінде сақта», «Қиылған суреттерді құрастыр», «Бірдей заттарды тап?») әдістемелері қолданылып, балалардың таным үрдістерінің деңгейлері анықталды. Ал ересек «Ақ қанат», «Ақ көгершін» топ балаларымен мынандай әдістемелер жүргізілді: «Артық затты тап?», «8 затты есінде сақта(көру арқылы)», «Көрсет және ата», «Лабиринт», «Суретке үй тап», «Неге ұқсайды?», «Қиылған суреттерді құрастыр» атты әдістемелер қолданылды. Диагностика қорытындысы төменгі нәтижелерді көрсетті:

№	Топтың атауы	Бала саны	Жоғарғы деңгей	Орташа деңгей	Төменгі деңгей
1	«Балақан» орта топ	20	2 (10 %)	13 (65 %)	5 (25 %)
2	«Бәйшешек» орта топ	22	5 (23 %)	14 (64%)	3 (13 %)
3	«Ақ қанат» ересек топ	23	5 (22%)	15 (65 %)	3 (13%)
4	«Ақ көгершін» ересек топ	22	6 (22 %)	14 (64 %)	2 (14 %)

«Балақан», «Бәйшешек» орта топтары

«Ақ қанат», «Ақ көгершін» ересек топтары

Гипербелсенді балалармен атқарылған жұмыстар: Танысу ойындары. «Менің жақын досым», релаксацияға арналған жаттығу балалардың бір біріне қамқорлықпен қарауды үйрету. «Бір сызық», «Тасбақа»- қимыл-қозғалысты тұрақтандыру.«Күлуге тыйым салынады» құштарланған топты тыныштандыру және зейінді талап ететін жұмысқа икемдеу. «Тез ауысы» қозғаушы көрудің үйлесімді дамыуы. «Қатып қал» өзін-өзі ұстаудың элементтерін құру. Сабырлықты сақтау жаттығулары. « Жүргізілген ойындар арқылы тәрбиеленеушілер өздерін бос сезініп, энергияларын сыртқа шығарады. Ойын арқылы қалыпты атмосфера қалыптастырып, өз іс-қимылдарын бақылады.

Топтық және коррекциялық – түзету жұмыстары жүргізілді. «Қабылдау мен ойлауды дамытатын ойын арқылы жаттығулар. Мақсаты: Тәрбиеленеушілердің ойлау мен қабылдауын дамыту». «Зейінің тұрақтандыруға арналған ойындар. Мақсаты: Балалардың зейінің тұрақтандыру. «Ес және қиялын дамытуға арналған ойындар. Мақсаты: Тәрбиешілердің ес және қиялын дамыту». «Саусақтар ойыны. Мақсаты: Ұсақ қол моторикасын дамыту». «Логикалық тапсырмалар берілді. Жас ерекшеліктеріне байланысты. Мақсаты: Логикалық ойлауды дамыту. Нәтижесінде тәрбиеленеушілердің ойлау, қабылдау, ес және қиялдары дамып, зейіндері тұрақтандырылды.

Сонымен қатар, «Ақ көгершін» ересек топ балаларымен «Ойнайықта, ойлайық» ойын іс-әрекеті өткізілді. «Ғарышкер әлемі саяхат» атты облыстық іс-тәжірибемен бөлісу, ойын әрекеті көрсетілді.

Педагогтар, тәрбиешілермен «Өзімізді тану, басқаларға қуаныш сыйлау» психологиялық сергіту сәті, «Педагогтың эмоционалдық тұрақтылығы», «Педагогтардың кәсіби құзіреттілігін арттыру», «Біз біргеміз», «Көңілді күн» психологиялық тренингтер жүргізіліп, «Өзіңіздің кәсіби қызметіңізді ұнатасызба» сауалнамалар алынып, ұсыныстар берілді.

Ата-аналарға ұсыныстар:

- ✓ Мектепке психологиялық дайындық деңгейінің орташа, төмен көрсеткен балалардың ата-аналарының назарына:
  - Жазғы демалыс уақытында тапсырмалар беру;
  - Бала дамуына байланысты нақты тапсырмалар беру;
  - Балалардың өзін-өзі басқару дағдыларын этикалық әңгімелер, драмалық ойындар, ойын-сауық ережелері, өнер туындылары және отбасымен қарым-қатынас жасау арқылы жетілдіру.
  - Балалардың логикалық, шығармашылық ой-өрісін дамыту бойынша терең жұмыс жүргізу.

Тәрбиешілерге ұсыныстар:

- Балалардың өзін-өзі басқару дағдыларын жетілдіру бойынша этикалық әңгімелер, драмалық ойындар, ойын-сауық ережелерімен ойындар көркем шығармаларды оқып, отбасымен жұмыс істеу арқылы жетілдіру бойынша жұмыстарды жандандыру.
- Мектепке дейінгі жастағы балалардың мектепке даярлауға қалай үйрету болады, қажетті дағдыларды және когнитивтік процестерді дамытуға ата-аналарға кеңес беру үшін қажетті материалды тандау.
- Балалардың логикалық, шығармашылық ой-өрісін дамыту бойынша терең жұмыс жүргізу.